

De rij der wetenschappelijke mededeelingen werd geopend door den Heer Goethart, die door de omstandigheid, dat hij bezig is met de monographische bewerking van de familie der *Vellosiaceae*, thans een vrij volledig materiaal te zijner beschikking heeft, van deze in Europeesche Herbaria slechts uiterst spaarzaam vertegenwoordigde plantengroep. Met het oog op de zeldzaamheid van het materiaal, meende spreker den leden de gelegenheid te moeten geven met de hoofdtypen der beide geslachten *Vellozia* en *Barbacenia* kennis te maken. Tot dit doel waren een aantal herbarium specimina, eenig spiritusmateriaal en een geheele plant die in den Leid-schen Hortus was afgestorven, tentoongesteld.

Spreker gaf een kort overzicht van de kenmerken der wel het naast met de *Amaryllidaceae* verwante familie en beschreef kortelijk de belangrijkste typen, om dan het een en ander mede te deelen over den bouw van de soorten van het geslacht *Vellozia*. Hij demonstreerde de dikke stammen, die blijken te bestaan uit een zeer dunne stengel, die omgeven is met een vele malen dikkere laag van langs dien stengel naar beneden groeiende adventiefwortels, welke de dicht opeen staande zeer lang aan de plant blijvende en meestal zeer harde scheeden doorboren.

Spreker stond dan eenige oogenblikken stil bij de levensomstandigheden waaronder het meerendeel dezer planten leven, die voorkomen in de heete luchstreken van Zuid-Amerika en Afrika en wel in de droge gebieden, of op hooge bergen. Dien-

tengevolge vertoonen zij xerophilen bouw. Bij het geheele geslacht *Vellosia*, minder bij *Barbacenia*, zijn de eigenaardigheden die daardoor in den anatomischen bouw der bladen optreden, zeer opmerkenswaardig, niet alleen door de van soort tot soort wisselende bijzonderheden, maar vooral ook, doordien men die eigenaardigheden bij de verschillende soorten als het ware in hunne ontwikkeling vervolgen kan.

Spreker demonstreerde dit aan eene reeks van schematische afbeeldingen van bladdwarsdoorsneden en vestigde daarbij vooral de aandacht op de groeven die bij verreweg de meeste soorten aan de bladonderzijde tusschen ieder nervenpaar aanwezig zijn en bij vele soorten bijna tot aan den bovenkant doorloopen. In deze groeven staan tal van huidmondjes, maar ook buiten de groeven komen deze voor en zijn dan meestal van afwijkenden bouw. Wellicht dat beide soorten van huidmondjes onder verschillende omstandigheden zich openen, wat met het oog op de buitengewone wisselingen in temperatuur en vochtigheid, waaraan de planten zijn blootgesteld, voor deze van groot belang zou zijn.

Hoewel de huidmondjes in de groeven reeds door hunne ligging zeer beschut zijn, komen er nog tal van bijzondere beschermingsinrichtingen voor, waarvan eenige nader beschreven werden.

Ook het optreden van waterweefsels in de bladeren, werd nog kort geschetst en aangetoond hoe ook hier de verschillende stadia van het ontwikkelingsproces bij de verschillende soorten nog bewaard zijn.

Spreker moest met deze korte aanduidingen volstaan, omdat het onderzoek op verre na niet is afgeloopen en noodigde nu de leden uit, de tentoongestelde voorwerpen te bezichtigen.

De Heer Heinsius verkreeg nu het woord en vertoonde een appel (goudromein) met donkerroode schil zooals die aan deze variëteit eigen is, maar met een scherp begrensde sector van $\pm \frac{1}{8}$ van den omtrek die geel gekleurd is. Deze sector correspondeert met een der kelkslippen en nader onderzoek

leerde, dat dit gedeelte juist overeen kwam met één der carpellen. Zoo iets komt voor bij sinaasappels, waar sommige sectoren de eigenschappen van een citroen vertoonen. Daar is het een erfelijke eigenschap.

Een dergelijk geval bij appels vond spreker slechts op ééne plaats in de literatuur vermeld. In dit geval stonden twee boomen met verschillend gekleurde appels naast elkaar en sommige appels van één der boomen vertoonden sectoren van de kleur der appels van den anderen. Ook hier kwamen deze sectoren met carpellen overeen en de waarnemer zag hierin een geval van hybridisatie.

De door den Heer Heinsius gevonden appel was afkomstig uit een mand appelen in Nieuwveen gekocht. Het zal dus zeer moeilijk zijn den boom terug te vinden waaraan deze appel gegroeid is. Wegens het interessante van het geval meende spreker, dat het de moeite zou loonen pogingen te doen dezen of dergelijken boom op te sporen. Om daartoe te geraken deelde hij aan de leden photographieën van den appel uit en verzocht hun met behulp daarvan bij kweekers en kooplieden nasporingen te doen.

Met het oog op het gevorderde uur wenschte hij eene mededeeling over een door hem met den Heer Koning verricht onderzoek over Anthocyaan-vorming voorloopig uit te stellen.

De Heer Lotsy had eene uitgebreide verzameling photo's en eenige levende planten tentoongesteld. Aan de hand van deze voorwerpen deed hij tal van mededeelingen over zeldzame planten, belangrijke fossielen uit het Britsch Museum en tal van biologische en morphologische bijzonderheden, meereendeels naar aanleiding van door hem in den botanischen tuin te Kew opgenomen photographien.

Ten slotte stond hij uitvoeriger stil bij eene belangrijke afwijking bij een exemplaar van *Fagus silvatica* var. *asplenifolia* uit den Leidschen Hortus, bij welke plant

aan een en dezelfde tak, ja dikwijls zelf in een blad de kenmerken der soort en die van de var. *asplenifolia* en de var. *linifolia* dooreen voorkwamen.

Na afloop van deze voordracht zoo rijk aan feiten, besteedden de aanwezigen nog eenigen tijd aan het bezichtigen van de fraaie collectie photo's en voorwerpen.

Daar de tijd het nog toeliet verkreeg de Heer Heinsius nog het woord voor bovengemelde onderzoekingen met den Heer Koning verricht, over de beteekenis van de Anthocytaanvorming. Ook deze mededeeling werd verduidelijkt door een groot aantal photo's en keurige waterverfteekeningen. (Zie bijlage tot deze vergadering.)

Eindelijk werd door den Heer Goethart nog de geheele bewerking van een blad van de stafkaart (Texel) ten dienste der Nederlandsche plantenkaartjes gedemonstreerd, naar aanleiding van welke mededeeling door den Heer Lotsy de wenschelijkheid betoogd werd om juist van die methode eene uitvoerige beschrijving, in een der wereldtalen, in het Archief te plaatsen, daar dit onderwerp thans in verschillende landen in bewerking is.

Bij de slotrondvraag bevestigde de Heer Lotsy, onder bijvalsbetuiging der Vergadering dat deze bijeenkomst zooveel stof voor publicatie in ons Tijdschrift had geleverd, dat daarmede reeds een goed deel gevuld zou kunnen worden.

Niets meer aan de orde zijnde, dankte de Voorzitter de leden voor hunne aanwezigheid en sloot te bijna zes ure deze zeer geslaagde Vergadering.

Na afloop vereenigden de meeste leden zich aan een gezelligen maaltijd.

De waarn. Secretaris

J. W. C. GOETHART.